

Inkoopkader langdurige zorg leidt tot additionele onzekerheid

45 procent van de respondenten verwacht dat de nieuwe tarieven uit het inkoopkader langdurige zorg niet kostendekkend zijn en dat de systematiek tot financiële onzekerheid leidt. Dit blijkt uit de resultaten van de Financiële Zorgthermometer. Het nieuwe inkoopkader is door Zorgverzekeraars Nederland (ZN) geïntroduceerd op een moment dat het vertrouwen in het toekomstig financieel resultaat al historisch laag is en leidt daarmee tot extra onzekerheid.

Basistarief met gedifferentieerde opslag op basis van vier doelen

Op 29 mei 2020 heeft ZN het Wlz-inkoopkader 2021-2023 gepubliceerd. Volgens ZN geeft het nieuwe inkoopkader invulling aan maatschappelijke uitdagingen, zoals de impact van vergrijzing op de zorgvraag en op de arbeidsmarkt. In het nieuwe kader hanteren zorgkantoren vanaf 2021 een basistarief van 94 procent van de NZa-maximumtarieven, waarbij zorgaanbieders een opslag van 2 procent kunnen verdienen wanneer zij een plan aanleveren op basis van vier doelen: duurzaamheid, bedrijfsvoering, innovatie en passende zorg. In 2021 geldt een overgangsjaar en krijgen alle zorgaanbieders standaard 96 procent vergoed. De vergoeding voor NHC/NIC wordt in 2021 nog voor 100 procent vergoed, maar wordt ook vanaf 2022 gedifferentieerd.

Nieuwe inkoopkader leidt tot lagere tarieven

Een ruime meerderheid van de financials in de zorg staat kritisch tegenover het nieuwe inkoopkader. 40 procent van de respondenten beoordeelt het nieuwe inkoopkader zelfs zeer negatief. Hiermee sluiten de zorgfinancials zich aan bij de onvrede die brancheorganisaties ActiZ, VGN en GGZ Nederland in een gezamenlijk brief aan ZN hebben geuit. Als belangrijkste risico's zien respondenten dat de nieuwe inkoopsystematiek tot (financiële) onzekerheid leidt en dat de tarieven niet kostendekkend zijn (45%). Daarnaast leidt het maken van plannen tot hogere administratieve lasten (20%). Uit de Zorgthermometer blijkt dat 84 procent van de respondenten momenteel een gemiddeld tarief van 96% - 98% van het NZa-maximumtarief hebben onderhandeld. Financieel gezien betekent het nieuwe inkoopkader dus een bezuiniging ten opzichte van de status quo. Wel is bijna driekwart van de respondenten optimistisch over de opslag die zij vanaf 2022 verwachten te krijgen. Driekwart anticipeert een opslag tussen de 1,5% en 2%. Ook verwacht 87 procent van de financials in 2022 een tariefkorting op de NHC, waarbij een meerderheid verwacht dat deze korting lager is dan 4 procent.

Duurzaamheid als prikkel is een lichtpuntje

Ondanks dat een deel van de financials in de zorg geen voordelen zien bij het nieuwe inkoopkader, noemt de helft van de respondenten het positief dat het inkoopkader een basis geeft voor een bredere dialoog met zorgkantoor over de gewenste doelen, waaronder specifiek duurzaamheid als discussiepunt wordt genoemd (25% van de respondenten).

Reactie Fizi (Jorrit Wigchert, voorzitter)

“Hoewel je niet tegen een betere verdeling van zorggeld kunt zijn is de vraag natuurlijk hoe die verdeling plaatsvindt. De hiermee ontstane onzekerheid en natuurlijk de timing zijn uitermate ongelukkig. Zorgaanbieders moeten juist kunnen investeren om de anderhalve-meter maatschappij te kunnen integreren in hun processen en om te innoveren. Onzekerheid over bijvoorbeeld het NHC tarief zet daar een rem op.”

Reactie Finance Ideas (Pim Diepstraten, partner)

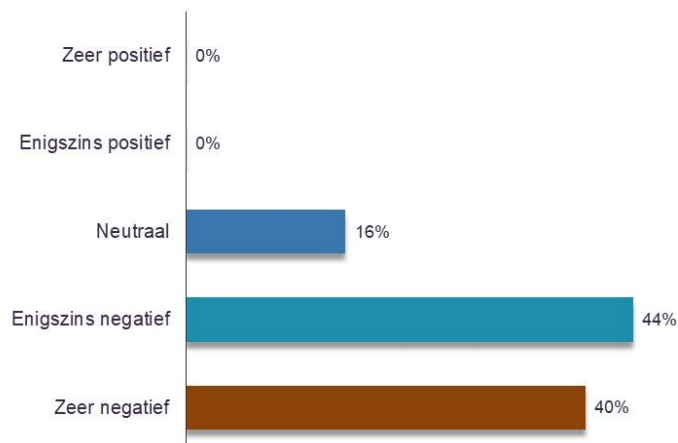
“Goed om te zien dat zowel de zorgkantoren als de zorgpartijen positief staan tegenover een bredere dialoog. Dus naast kwaliteit zorg ook het gesprek voeren over duurzaamheid en professioneel vastgoedbeleid. Dit zou de broodnodige investeringen uiteindelijk ten goede moeten komen.”

OVER DE FINANCIËLE ZORG THERMOMETER: De Financiële Zorgthermometer is gebaseerd op onderzoek dat elk kwartaal wordt uitgevoerd door Finance Ideas onder de circa 900 leden van Fizi, netwerk zorgfinancials. Aan het meest recente onderzoek, dat plaats heeft gevonden in juni 2020, hebben 92 financials van verschillende zorginstellingen deelgenomen.

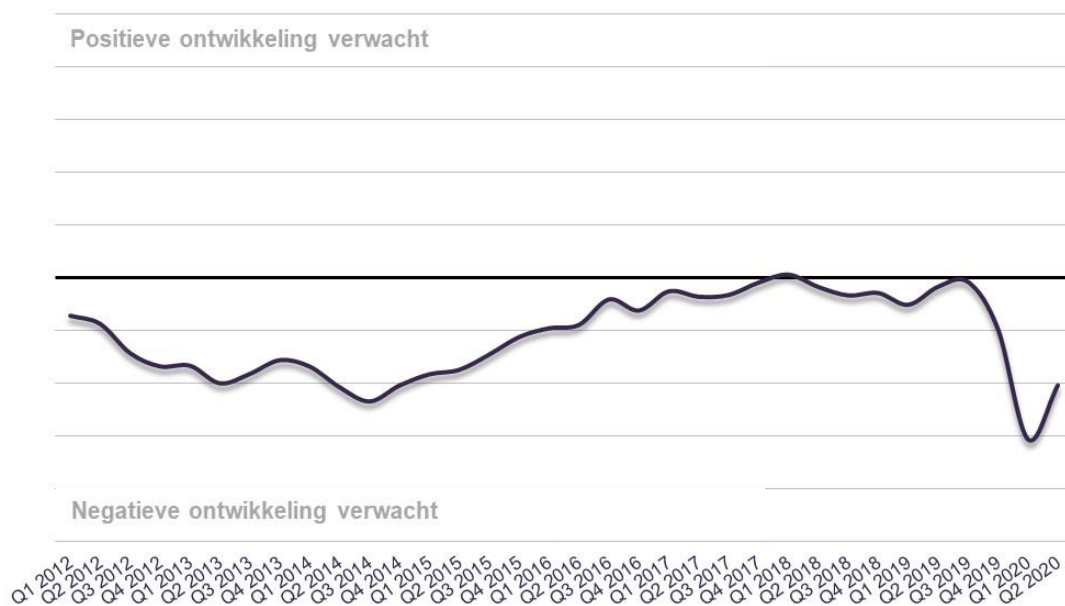
NOOT VOOR DE REDACTIE: Meer informatie over de zevenendertigste Financiële Zorgthermometer vindt u in de toelichting. De ruwe onderzoeksgegevens vindt u op <http://www.fizi.pro>. Voor een toelichting kunt u contact opnemen met Pim Diepstraten van Finance Ideas, telefonisch (06-19212111) of per mail (pim.diepstraten@finance-ideas.nl).

Grafiek 1: Beoordeling van het nieuwe inkoopkader ten opzichte van het oude inkoopkader

Bijna 85 procent van de financials in de zorg beoordeelt het nieuwe inkoopkader langdurige zorg 2021-2023 negatiever dan het inkoopbeleid van zorgkantoren dat eind 2020 afloopt. 40 procent van de respondenten beoordeelt het nieuwe inkoopkader zelfs zeer negatief. Hiermee geven financials in de zorg een duidelijk signaal aan Zorgverzekeraars Nederland.

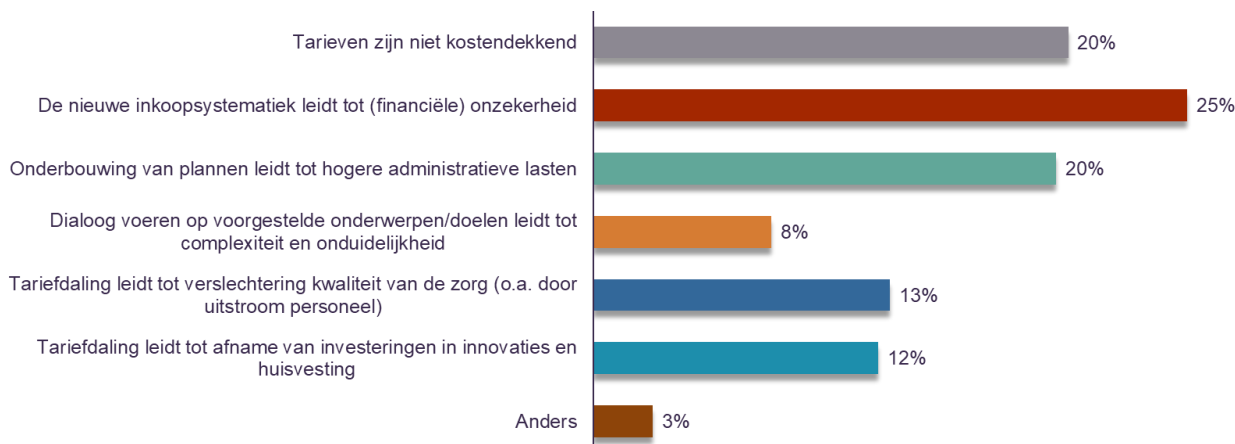
Grafiek 2: Vertrouwen in toekomstig financiële resultaat

Ten opzichte van vorige maand is het vertrouwen in het toekomstig resultaat iets minder negatief, echter er wordt nog steeds een sterke negatieve ontwikkeling van het resultaat verwacht. Het vertrouwen in de toekomst heeft een flinke deuk opgelopen als gevolg van de COVID-19 uitbraak. De compensatiemaatregelen die de NZa in mei heeft aangekondigd voor de langdurige zorg heeft geleid tot een licht herstel van het vertrouwen. Mogelijk blijft het vertrouwen negatief als gevolg van een combinatie van COVID-19 effecten en het nieuwe inkoopkader.

Grafiek 3: Risico's bij het nieuwe inkoopkader langdurige zorg 2021-2023

Financials in de zorg zien de (financiële) onzekerheid die ontstaat als gevolg van de nieuwe inkoopsystematiek als grootste risico van het nieuwe inkoopkader. Dit wordt direct gevolgd door de verwachting dat tarieven niet kostendekkend zijn en dat de onderbouwing van de plannen leidt tot hogere administratieve lasten (beide 20 procent van de respondenten). In mindere mate zien respondenten ook een risico dat tariefdaling leidt tot een lagere kwaliteit van de zorg (13 procent), tot een afname van investeringen in innovaties en huisvesting (12 procent) en dat de inkoopsystematiek leidt tot complexiteit en onduidelijkheid (8 procent).

Grafiek 4: Voordelen bij het nieuwe inkoopkader langdurige zorg 2021-2023

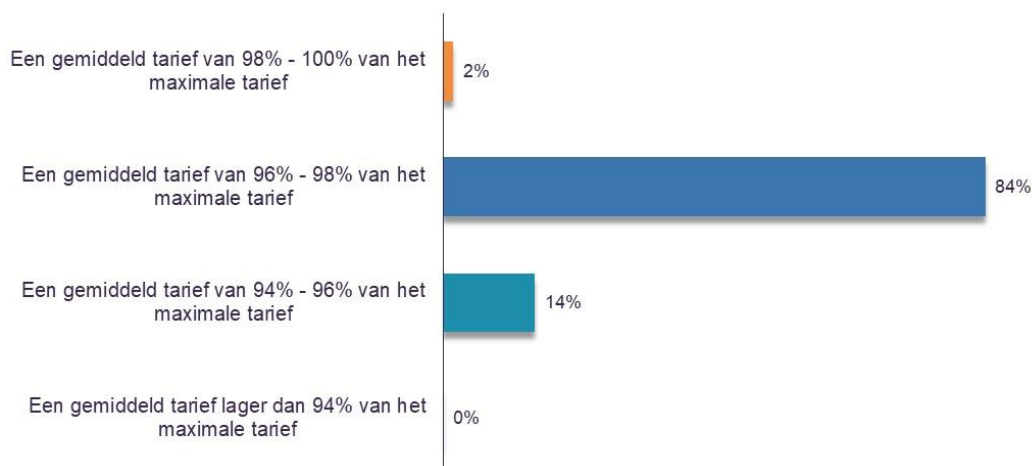
Een kwart van de respondenten ziet als voordeel van het nieuwe inkoopkader dat duurzaamheid wordt opgenomen als integraal onderdeel van de discussie over de tarieven. Daarnaast geeft een kwart van de financials in de zorg te kennen het positief te ervaren dat de nieuwe systematiek een basis geeft voor een bredere dialoog met het zorgkantoor over de gewenste doelen. In mindere mate verwachten respondenten dat het nieuwe inkoopkader leidt tot meer doelmatigheid, kwaliteit en innovatie in de zorg (12 procent), dat zorgcontractering eenvoudiger en transparanter wordt (8 procent) en voorspelbaarder wordt (4 procent). 22 procent van de financials in de zorg zien geen voordelen bij het nieuwe inkoopkader.

Toelichting

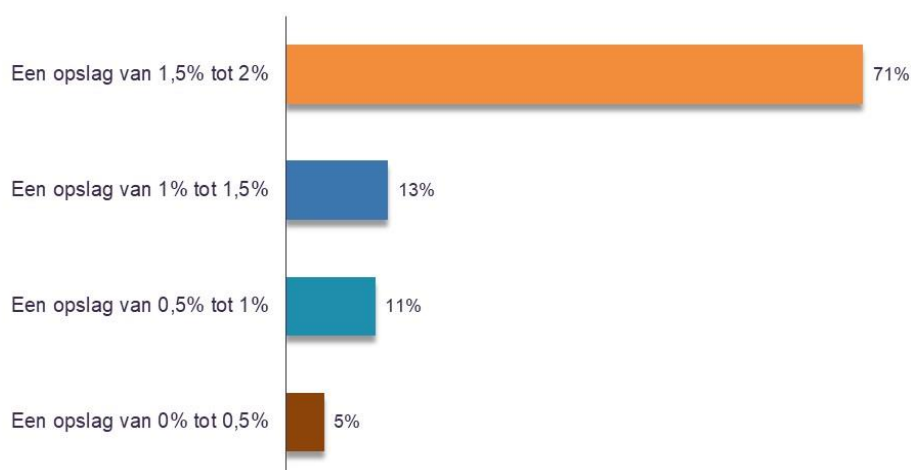
Grafiek 5: Gemiddeld tarief van zorginstellingen met de zorgkantoren onderhandeld in 2020

Bijna 85 procent van de financials in de zorg heeft in 2020 een gemiddeld tarief onderhandeld van 96% tot 98% van het maximale NZa tarief. Slechts 2 procent van de respondenten geeft aan een gemiddeld tarief hoger dan 98% te hebben onderhandeld voor 2020. Een minderheid (14 procent van de respondenten) heeft momenteel een gemiddeld tarief tussen de 94% en 96% van het maximale NZa tarief. Voor deze instellingen betekent het nieuwe inkoopkader mogelijk geen verslechtering. Indien zorginstellingen in 2020 een tarief lager dan 96% van het maximumtarief ontvingen, dan ontvangen zij volgens het nieuwe inkoopkader in het overgangsjaar 2021 dezelfde afslag.

Grafiek 6: Verwachte opslag die zorginstellingen vanaf 2022 ontvangen bovenop het basistarief

Bijna driekwart van de financials in de zorg anticipeert in 2022 een opslag van 1,5% tot 2% te ontvangen bovenop het basistarief van 94 procent. Slechts 16 procent van de respondenten verwacht een opslag die lager is dan 1% te kunnen onderhandelen. De opslag is afhankelijk van een plan dat zorgaanbieders moeten aanbieden zorgkantoren dat is gericht op vier doelen: duurzaamheid, bedrijfsvoering, innovatie en passende zorg.

Grafiek 7: Verwachte tariefkorting op vergoeding NHC vanaf 2022

In het overgangsjaar 2021 blijven zorginstellingen 100% van de maximale vergoeding voor de NHC ontvangen. Vanaf 2022 wordt deze vergoeding onderhandelbaar. Een kwart van de instellingen verwacht dat de tariefkorting op de NHC gelijk wordt gesteld aan de korting op de zzp tarieven (een korting van 4% - 6%). Slechts 7 procent verwacht een korting die hoger is dan 6 procent, terwijl twee derde van de respondenten rekening houdt met een tariefkorting van minder dan 4 procent. 13% van de financials in de zorg verwachten dat er helemaal geen korting op de NHC wordt toegepast.

